

РЕШЕНИЕ

№ 19129

гр. София, 08.10.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 77 състав,
в публично заседание на 26.09.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Евгения Баева

при участието на секретаря Антонина Митева и при участието на прокурора Христина Христова, като разгледа дело номер **3824** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано е по протест на Прокурор от Софийска градска прокуратура, срещу Решение № 000030-329/30.03.2018 година на Държавната комисия по хазарта (закрита), в частта, с която са утвърдени Правила за организиране на моментна лотарийна игра „Лотария България“ (Правилата), в частта на чл. 1, ал. 2 и чл. 15, ал. 1.

Прокурорът твърди, че оспорените правила са нищожни, като утвърдени от некомпетентен орган. Твърди, че чл. 1, ал. 2 от Правилата, регламентиращ събирането на комисионни за участие в играта „Лотария България“, фиксирана като процент от стойността на билета за всяка една отделна разновидност на играта, не съответства на Закона за хазарта (ЗХ). Твърди, че чл. 15, ал. 1 от Правилата противоречи на чл. 59, ал. 2 от ЗХ. Моли съда да постанови решение, с което да прогласи нищожността на оспорените текстове от Правилата.

В съдебното заседание Прокурорът от Софийска градска прокуратура поддържа протеста.

Ответникът – Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите, чрез процесуален представител, изразява становище за основателност на протеста. Твърди, че оспорените разпоредби от Правилата са в противоречие с чл. 48, чл. 49, т. 4 и чл. 59 от ЗХ. Моли съда да постанови решение, с което да прогласи за нищожни оспорените разпоредби.

Заинтересованата страна - „Евробет“ ООД-в несъстоятелност, чрез процесуални

представители, оспорва протеста. В писмено становище от 16.05.2024 година излага подробните си съображения за неоснователност на протеста.

След преценка на събраните по делото доказателства, съдът приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Между страните не се спори, а се и установява от представените Удостоверения, че „Евробет“ ООД е организатор на хазартна игра „Моментна лотарийна игра „Лотария България“, като считано от 02.04.2018 година играта има 41 разновидности.

В Държавен вестник бр. 22 от 14.03.2017 година са обнародвани Общи игрални условия и правила за организиране на лотарийни игри, приети с Протокол № 000030-2117/24.02.2017 година на Държавната комисия по хазарта (закрита).

С Решение № 000030-3291/30.03.2018 година Държавната комисия по хазарта (закрита) е утвърдила Правила за организиране на моментна лотарийна игра „Лотария България“.

Съобразно чл. 1, ал. 2 от Правилата „Евробет“ ООД събира комисии за участие в играта „Лотария България“. Комисионната за участие е фиксирана като процент от стойността на билета за всяка една отделна разновидност на играта. На събраните съгласно предходното изречение комисии от продадените за съответния календарен месец билети се дължи такса, съобразно разпоредбите на ЗХ.

Съобразно разпоредбата на чл. 15, ал. 1 от Правилата наградният фонд за провеждането на всяка една разновидност от играта „Лотария България“ се определят от организатора на играта, но не може да възлиза на по-малко от 50 % от общата стойност на постъпленията от продадените билети.

Протестът е допустим, като подаден срещу подлежащ на оспорване административен акт, като сезирането на съда, предвид твърденията за нищожност, на основание чл. 149, ал. 5 от АПК не е ограничено със срок.

В АПК не са посочени пороците, обосноваващи нищожност на акта.

Теорията и съдебната практика приемат, че нищожни са тези административни актове, които поради радикални, основни и тежки недостатъци не могат да произведат своя ефект, като административни актове и въобще, като юридически актове и се третира от правото, като несъществуващи, поради което изобщо не могат да породят правни последици.

Преценката е винаги конкретна, с оглед тежестта на порока, от който е засегнат акта.

Посочените в чл. 146 от АПК основания за незаконосъобразност на акта, когато са особено съществени обосновават нищожността на административните актове.

Липсата на компетентност на органа, издал акта, винаги е основание за неговата нищожност; порокът във формата е основание за нищожност, само когато е толкова сериозен, че практически се приравнява на липса на форма и оттам - на липса на волеизявление; нарушенията на административнопроизводствените правила са основания за нищожност, само ако са толкова съществени, че нарушението е довело до липса на волеизявление.

Като правило нарушенията на материалния закон касаят правилността на административния акт, а не неговата валидност, поради което нищожен би бил, на посоченото основание, само този акт, който изцяло е лишен от законова опора, т.е. не е издаден, въз основа на нито една правна норма и същевременно засяга по отрицателен начин своя адресат. Поради това, единствено пълната липса на предвидените в приложимата материалноправна норма, предпоставки за издаване на акта би довела до нищожност на посоченото основание.

Превратното упражняване на власт също е порок, водещ само до незаконосъобразност, като правило и само, ако преследваната цел не може да се постигне с никакъв административен акт, посоченият порок обуславя нищожност.

В конкретния случай оспорваното решение е издадено от некомпетентен орган.

Правомощията на Държавната комисия по хазарта, регламентирани в чл. 22, ал. 1, т. 4 от ЗХ, в приложимата редакция (Доп. - ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.), задължава органа да приеме общи задължителни игрални условия и правила за видовете хазартни игри, за които издава лицензи. Тези правила имат характеристиките на подзаконов нормативен акт, арг. чл. 22, ал. 3 от ЗХ в приложимата редакция. Такива са приети с Протокол № 000030-2117/24.02.2017 година на Държавната комисия по хазарта, обнародвани в Държавен вестник бр. 22 от 14.03.2017 година.

Правомощие на Държавната комисия по чл. 22, ал. 1, т. 11 от ЗХ, в приложимата редакция, е да утвърди представените от организаторите на хазартни игри правила по т.т. 4 – 7.

Общите игрални условия и правила за организиране на лотарийни игри, или актът по чл. 22, ал. 1, т. 4 от ЗХ, като подзаконов нормативен акт, може да урежда само неуредени в ЗХ, специфични правила за хазартната игра, а в Правилата, или актът по чл. 22, ал. 1, т. 11 от ЗХ, представени от организатора на хазартната игра и утвърдени от органа, провеждащ държавната политика в областта на хазарта – само специфични, неуредени в ЗХ и Общите игрални условия и правила за организиране на лотарийни игри, правила за конкретния вид игра.

Съобразно разпоредбата на чл. 30, ал. 3 в приложимата редакция (Изм. и доп. - ДВ, бр. 105 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г.) за поддържане на лиценз за организиране на хазартни игри – традиционна лотария, томбола, моментна лотария, тото, лото, бинго, кено и техните разновидности, игри със залагания върху резултати от спортни състезания и надбягвания с коне и кучета, игри със залагания върху случайни събития и със залагания, свързани с познаване на факти, с изключение на онлайн залаганията, се събира държавна такса в размер на 15 на сто върху стойността на направените залози за всяка игра, а за хазартни игри, за които се събират такси и комисиони за участие – в размер на 20 на сто върху стойността на получените такси и комисиони.

Законодателят е предвидил два вида държавна такса – в размер на 15 % върху стойността на направените залози и 20 % върху стойността на получените такси и комисионни, в зависимост от вида на хазартната игра.

С оглед на това, че в ЗХ се съдържа уредба за дължимата държавна такса, съдът намира, че с утвърждаване на разпоредба на чл. 1, ал. 2 от Правилата Държавната комисия по хазарта (закрита) е излязла извън компетентността си, защото е уредила, уредено в ЗХ обществено отношение.

Съжденията за вида на хазартната игра и дължимата за нея такса по чл. 30, ал. 3 от ЗХ са неотнормирани към предмета на спора. Наличието на правна уредба на правоотношението, лишава органа от компетентност да създаде правило. Видът на хазартната игра е въпрос, който има значение и на който се дължи отговор при определяне на размера на дължимата такса, която следва да бъде събрана.

Съобразно разпоредбата на чл. 59, ал. 2 от ЗХ при моментната лотарийна игра размерите на печалбите са фиксирани и не зависят от броя и цената на продадените талони. Стойността на паричните и предметните печалби не може да бъде по-малко от 50 на сто от общата стойност на талоните.

Съдът намира, че по отношение на разпоредбата на чл. 15, ал. 1 от Правилата са относими горните мотиви.

В ЗХ се съдържа уредба за минималната стойност на паричните и предметните печалби (наградния фонд), поради което уредбата в Правилата е извън компетентността на органа. Уредба, установяваща по-висок процент от нормативно установения би била законосъобразна, но установяване на същия процент и в противоречие с правилото на чл. 59, ал. 2 от ЗХ е недопустимо. Утвърденото правило наградният фонд да се сформира върху основа постъпленията от продадените билети, а не от общия брой на издадените и включените в играта, също съставлява тежък порок, влечащ нищожност на правилото.

С оглед на горното съдът намира, че оспорените разпоредби, утвърдени с обжалваното решение, следва да бъдат прогласени за нищожни.

В този смисъл Решение № 9378/08.08.2024 година, постановено по к.адм.д. № 11118/2023 година по описа на Върховния административен съд на Република България.

Предвид горното, съдът

РЕШИ:

ПРОГЛАСЯВА НИЩОЖНОСТТА на чл. 1, ал. 2 и чл. 15, ал. 1 Правила за организиране на моментна лотарийна игра „Лотария България“, утвърдени с Решение № 000030-329/30.03.2018 година на Държавната комисия по хазарта (закрита).

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба, в 14 дневен срок от съобщаването му, пред Върховния административен съд на Република България.

СЪДИЯ: